

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,—
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Боротьба за місто.

У нас уже ствердили люди, що чуже місто на наших землях — нам вороже. У нас уже думали гасла „до міста“. Ці гасла цілком зрозумілі. Однак поки що мало зясовані ті реальні шляхи, якими треба йти „до міста“. Тих кілька способів, які вже знаємо, фактично історія не виправдала, бо вони показалися за слабкими: маю на увазі наше урядництво, наших робітників, наших кількох купців та ремісників.

Шукаємо причини нашої поразки і доходимо до висновку без зайвих довгих студій: *наш наступ на місто був досі за слабкий*. Правда, останніми часами цей наступ скріпився, але оптимістично не настроює: бо всюди статистика створює тільки малевський шрифт українського елементу по містах (головно на Великій Україні). Колиж нас по містах не прибуває, хоча заплив українського елементу в сіл до міст не вгаває, то єдиним виясненням цього явища є факт денационалізації тих, що йдуть з наших сіл до міст. Чому? Бо наш елемент поринає в чуже оточення, яке вимагає такого культурного й економічного пристосування, що в остаточнім висліді воно рівняється денационалізації.

Читайте уважно статті д-ра Демидчука про українське оточення в Канаді: наш тамешний загальний настрій культурний, що в деяких випадках довів до засимілювання канадійців. Чому? Бо був не тільки культурніший, але й більше зрілий. Те саме бачимо і по наших селах: по селах на Великій Україні все українізується га у Східній Галичині зазначився той самий процес. Але, що діється з нашою інтелігентською еміграцією до світових центрів: вона у надто численних випадках денационалізується, не зважаючи на те, а може й саме тому, що має високу освіту. Бракує їй стійкості.

Отже нашір на міста може скінчитися для нас так само, як він скінчився для нас на фронті. Або ми здобудемо міста тим, що станемо там більшістю, або ми навактивніші наші сили втрачимо, як їх втратили надніпрянські повстанці. Нинішнього покоління, учасника чи свідка 1918-20 рр. не денационалізує ніхто. Але покоління чергове?

Отже, щоб асиміляція не стала для нас у містах найбільшою небезпекою, мусимо обмірковувати всі способи „походу на Рим“. Добрий спосіб пропонує д-р Демидчук. Має він лише одну хибку: до його переведення треба грошей і ще раз грошей...

Однак погляньмо на село. Тут сидять сьогодні ті, яких ми хотілиб післати на підбій міста. Чомуж вони тримаються сіл, чому не йдуть до міста?

На перешкоді стоїть їм — їхня професія! Ми плавали кинулись в останні роках масово студіювати хліборобство. Це річ зрозуміла і похвальна: втративши доступ до державних посад, рішили здобувати варстат праці серед народу. На цьому анікала розбудова кооперації та хліборобська культура. Але починаємо вже перетягати струну: у виснаженому селі шораз менше можливостей заробітку, а для міста не маємо фахових сил. Висновок: годі вчитися тільки хліборобства. Вчимося ремесла, купецтва, вчимося міських професій!

Багато в цім напрямку зробимо словом, порадою. Хай наша інтелігенція радить, закликає, допомагає. Однак одної ради також замало. Не тільки радить, треба створювати й обставини такі, щоб суспільний рух ішов туди, куди треба. Не тільки треба нам витворювати нове психологічне наставлення, але й викорінювати старі психологічні причини нашого лиха.

Одною із таких причин є традиційна засада (від часів Ярослава Мудрого!) вивіювати своїх дітей. Наші батьки нічого кращого не вміли, як тільки свій дорібок поміж своїх дітей розділяти, як тільки їх до своєї старої професії навчити. Цьому привичковому завдячуємо те, що завжди ще більшість сільських парубків чекає, щоб в шкільній дістали свою „пайку“ і щоб далі хлі-

боробствувати. І так з року до року, з покоління до покоління залишаємось при тому самому варстаті праці, залишаємось з тим самим напівталом, що й наші батьки. Одна тільки ріжниця: землі чим раз меншає, тоб то і „пайка“ меншає і ми бідніємо, і цієї втрати не надолужує придбання нових ґрунтів.

Треба з корінням зірвати з цієї методою заповнювати будучність своїм дітям. Наші селяни мусять засвоїти собі чеський спосіб вивіювання дітей.

Погляньте справді на чехів. Ще перед двома поколіннями — також наскрізь селянська нація. А нині? Нині в корінній чехії всі міста чеські; нині чехи ведуть вже наступ на німецькі „креси“. Що їм дало цю силу? *Організована висилка селянських дітей до міст!* Коли чеський селянин має кількоро дітей, то одній дитині лишає господарство, другу віддає до ремесла, третю до школи, четверту до купецтва; так само і з дівчатами!

Нині всюди по містах зазначається упадок природного приросту людности. Колиб не було напливу до міст селян — то вони вилюднились би. Нехіть нашої сільської молоді йти масово до міст — використовують сусіди. Мимоходом можна зауважити, що той новий сусідський міський нарібок є найбільше шовіністично супроти нас настроєний.

Колись виїздили наші люди масово до Америки шукати собі праці в границях своєї професії. А тому, що в них була тільки хліборобська професія, йшли вони адебільша шукати праці на рілі. Нині ані в краю, ані на чужині наші селяни не може йти до міста, бо там він може бути хіба що некваліфікованим робітником, якого ніхто не потребує, або домашнім слугою, для якого теж дуже мало хлібодавців.

Колиб ми мали легіслативну силу, то видалиб закон зі заборобою ділити земельну спадщину. Але наші сусіди будуть напевне старатися втримати і надалі сьогоднішню систему вивіювання селянських дітей батьківським хлібо-

Ніхто не знає, що йому принесе будучність, тому повинен шадити на чорну годину, а свої ошадности помішувати

В КООПЕРАТИВНОМУ БАНКУ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руска ч. 20.

КООПЕРАТИВНА ПЕКАРНЯ

„Золотий Колос“

Львів, Кульпарківська 22, Тел. 32-53
поручає щоденно свіже ріжнородне печиво по знижених цінах. Дістати можна у всіх складницях Нар. Торговлі, Масловою і українських сілках. Замовлення полагодуємо в кожній порі разом з доставкою.

Святочна Академія

в честь БОГДАНА ЛЕПКОГО

дня 15-го лютого в год. 12-й уполудне в сал „Театру Ріжнородностей“ при співучасті

МАРІІ СОКІЛ, МИХАЙЛА ГОЛИНСЬКОГО, ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО, ГЕНИКА-БЕРЕЗОВСЬКОГО і ХОРУ „СУРМА“.

Подробиці в афішах.

робьним добром. Тому ми зі свого боку мусимо провагувати: селяни, вчіть своїх дітей ремесла і купецтва, давайте їх до фахових шкіл! Не діліть своєї землі! Спадщину лишайте одній дитині!

Правда, нинішня шалена криза вимагає: по містах капіталу для засновування своїх ремісничих чи купецьких варстатів праці. Але перспективи нужди в місті рівноважить нужда на селі. Економічна криза не може теж зовсім зупинити нашого походу на міста, який мусить йти безперервно.
Інж. Н. Гнатюк.

Радянщина в сліпій вулиці.

По похилій площі котиться все життя Радянщини. Там твориться господарський хаос. Так пишуть усі ті, що найближче бачать усі події, а саме, закордонні журналісти. Останні вісти, подані інж. Бассехесом у австр. пресі („Н. Фр. Прессе“) — приносять дальші подробиці того страшного безладдя, яке запанувало в „організованому“ житті Радянського Союзу. Подаємо із них деякі цікавіші.

В останньому півроці загострено диктатуру супроти селян, засилиючи їх забираючи рештки майна, вводючи кару смерті за крадіж колективного майна (передовсім збіжжя). Загострено дисципліну серед робітництва і за кожний „промах“ (спізнення до праці, недокладність роботи) звільнюють з праці, що рівняється відібранню карток на харчі для робітників і його цілої сім'ї. Введено паспорт в містах: кому відберуть такий паспорт — мусить до десяти днів вибратися з міста. Не вільно приїздити до міст на відвідини, а найвищі чинники влади мусять признати такий приїзд конечним. Так відібрано решту свободи і міському населенню та робітникам.

Не краще і з комуністами. Вони живуть під вічною загрозою чергової чистки партії. Так узяти там у карби всіх, без ріжнущі стану і класи.

На село прийшло нове лихо. До тракторних стацій поприділювали тепер „політвідділи“. Кожний відділ складається з 4-ох людей, які мають окремі широкі уповноваження для виконання нагляду над всією роботою колгоспів і селян. Це новий наступ на селянство, яке більшовики хочуть за всяку ціну зломити.

Та при цім всім не сплять вороги комуніза-

му. Сам Сталін підкреслив недавно, що ворожі комуністичній владі партії ведуть чимраз ширшу нелегальну роботу. А тому треба чимраз сильніше скріплювати диктатуру. Але видно, що внутрішній розклад комуністичної партії не менший. Бо отсе аж трьох народніх комісарів (міністрів!) мусіло каятися вже не за „ухили“, а просто за змову проти теперішньої влади. Смірнов — комісар хліборобства, Айсмонд — комісар внутрішньої торгівлі та Толмачов — колишній комісар внутрішніх справ, — вони мали приготувати зміну влади. А кажуть, що в цьому був замішаний і Риков разом із „правою“ опозицією, тобто з Томським і Шмідом. Крім цього говорив Сталін теж про нові проти-комуністичні організації серед інтелігенції.

Інж. Бассехес згадує, що коли на Україні говорив з одним визначним комуністом, колишнім членом уряду, то і він признав, що в краю недобре діється. Але вину приписує він льокальній владі. Він казав, що реформа адміністрацій була помилкою, бо створила замість губерній тепер коло 300 районів на Україні, які безпосередньо підлягають Харкову, а разом з тим центральна влада не може дати собі ради з навагою листування та згубила всяку контролю не будучи, очевидно, в силі дібрати для стільки районів людей, відповідних до проводу.

Так виглядає тепер ситуація на Радянщині. Це вислід введення „організованого“ життя і чотириразителішої диктатури комуністичної партії. Самі комуністи кажуть, що причина того є „тільки“ в зломі адміністративному поділі. Шкода лише, що мало є найвищих, які в ньому будуть шукати ковіна лиха

Культурний скандал.

Українсько-французька вистава образів та польські мита.

Група українських мистців у Парижі, зложена з 18 осіб, організувала в осені 1932 р. виставу своїх образів і запрошених 20 найвизначніших париських малярів: Ансільон, Блянк, Бріаншон, Дюфі, Дю Марбер, Фріш, Готіе, Опо, Еро, Олі, Жанен, Леге, Лют, Лютрей, Маршан, Удо, Пелі, Де Пізіс, Северіні, Тірман, Тоцці, Ван Донген, Де Варекіс. По короткій гостині 7—10. листопада в салоні Марсель у Парижі — вислали наші мистці цю виставу, зложену з 68 образів, через фірму Шенкер у двох скринях до Львова на адресу Національного Музею. Дня 12. грудня прийшли ці скрині до Львова, а 14. грудня звернулася Управа Нац. Музею до Дирекції Мит у Львові з проською видати посылку без порухування мита, з уваги на мистецтво — наукові цілі посылки: прилюдна вистава у сучасній установі, якою є Національний Музей. Після вистави ця посылка мала вернутися назад до Парижа, тому всі образи отримали в Парижі печатки париської митної управи. Просьбу Нац. Музею скермувала Дирекція Мит до міністерства скарбу 21. XII. 1932 р. На теле-

графічний запит 21. I. 1933 р. львівська Дирекція Мит одержала відповідь, що ця справа на-ходить в міністерстві торгівлі і промислу, з котрим обіцяли негайно порозумітися. Дня 29. I. звернулася Управа Музею телеграфічно до референта мін. скарбу з проською дати телеграфічний дозвіл видати скрині з митного складу у Львові. Відповіді нема до нинішнього дня 8. лютого 1933.

Вистава мала бути отворена 10. січня, а відслана перед 1-им березнем. Загальний дозвіл обтяжує виставу коштами складу, скорочує час її тривання, вніможливує видачу каталогу та опрацювання. На тій виставі тяжить рахунок опаккування, забезпечення і пересилки в сумі 1800 франків і коштів, злучених з відсланням 1500 фр., що разом дає видатків 1150 зол. Скільки людей мусить відвідати виставу, щоби звернути ті кошти, які Управа Музею мусить понести для суспільно-освітньої праці?

Так представляється бюрократичний балаган, якщо не мають тут до діла зі спеціальним шикануванням української культурної роботи.

Плебісцитові містерії.

Як видурюють підписи на деклараціях за польськими школами.

Дня 3. лютого 1933 р. вислали батьки порушено почтою до шкільної кураторії у Львові через повітового шкільного інспектора в Перемишлі „Заяву“ такого змісту:

„Дня 20. січня 1933 р. після начальника громади Стібно, перемиського повіту, Петро Зверковський громадського поліцейя Михайла Ожбіка до підписаних з невідповідними шкільними деклараціями, видрукowanymi в українській мові, але з пропущенням жаданої мови навчання (5).

Поліцейя казав, що це декларації за українською мовою навчання та що він після його тому, бо декларації підписаних, внесені в грудні 1932 р. за українською мовою навчання уважавнені.

Ми підписали ці невідповідні декларації в тій вірі, що вони дійсно є за українською мовою навчання.

Щойно пізніше дізнались, що він впровадив нас у баж. бо це були декларації за польською мовою навчання.

Тому протестуємо проти такого обманливого поступку начальника громади Стібно Петра Зверковського та заявляємо, що ці декларації підписані нами дня 20. січня 1933 р. відкликуємо.

Стібно, дня 1. лютого 1933 р.

Підписи: Малецький Микола, Береска Михайло, Щурко Михайло, Гарасим Михайло, Матвій Гнатів“.

Добре зробили ці батьки, що за протестували проти видурювання підписів на деклараціях за польською школою, та того не було потрібно робити, якщо батьки були б взагалі не підписували декларацій. Тому ще раз пригадуємо і прохаємо освідомлювати широкий мас батьків українських дітей, що шкільний плебісцит за українськими школами минув уже 31. грудня 1932 р. Тому тепер не підписувати вже ніяких шк. декларацій ані якогонебудь паперу. Ніхто не може нікого силувати до підпису!

Всі інституції закупають мило до прання і туалетове як також усі предмети, потрібні до утримання чистоти в бюрах

у ФАБРИЧНІЙ СКЛАДНИЦІ мила і свічок
„ВАШЕ ОЧКО“
ЛВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА 1. РІГ РИНКУ.

Розстріляли 30 вояків.

ТОКІО, 9. II. ПАТ. В Пеніні розстріляли 30 старшин і вояків, що належали до гвардії генерала Чан-Сю-Ліанга й абунтувалися перед двома тижнями.

Отто Габсбург у Женеві.

ВІДЕНЬ, 9. II. ПАТ. „Вр. Тагеблат“ повідомляє, що Отто Габсбург дістав від швайцарської влади дозвіл приїхати до Женеві, щоби зложити вінок на домовині покійного гр. Апоція. Побут його в Женеві обчислений тільки на кілька годин. Зложивши вінок, Отто Габсбург відіде назад до Брукселя.

Землетрус в Німеччині.

В цілія Баденії відчули 7. ц. м. сильний землетрус, що тривав кілька мінут. Сила потрясень була така значна, що одяг сейсмограф у Карльсруте стався неадекватним до вжитку. Землетрус відчули в деяких місцевостях Вірттембергії. У Штутгарті поспалили зі стін образи. В Раштаті завадилося 60 фабричних коміннів. В різних місцях потріскалися доми так, що мешканці повтікали на двір.

Удержавлення великих банків.

БЕРЛІН, 9. II. ПАТ. „Д. Альт. Цтг.“ повідомляє, що баварський сойм прийняв учора ввечері націонал-соціалістів, який домагався удержавлення великих банків на території Баварії. За внеском голосували націонал-соціалісти і соціал-демократи.

Громадянська війна в Німеччині.

БЕРЛІН, 9. II. ПАТ. Видовищем кривавих сутичок між гітлерівцями і членами республіканського райхсбаверу був учора ввечері Кенігсберг, де ранено тяжко три особи. Подібні події були в Бравншвайгу між штурмовиками і райхсбаверівцями.

Жінки міністрами.

НЮ ЙОРК, 9. II. ПАТ. Зачувати, що президент Рузвельт іменує мабуть дві жінки на урядових становищах, а саме панну Перкінс міністром праці і паню Рут Овен уповноваженням міністром Злучених Держав для Данії. Рут Овен є донькою б. державного секретаря Вріана. відомого а часів президентури Вільсона.

ФІЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 11. ЛЮТОГО 1933.

ІЛЬКО БОРЩАК

Нове про Меріме й Україну.

(Henri Mongauet. Mérimée et l'histoire russe).

Праці Меріме про Україну вперше, скільки нам відомо, відмітив Василь Горленко у своїй відомій статті „Україна в зображеннях французів“, що появилася в „Рус. Арх.“, у лютому 1893 р. (стр. 247—256). У невіданому досі листі В. Горленка до французького письменника Дені Рошає, з 25. серпня 1903 р. читаємо такі важливі рядки: „...Про Костомарова, якого я вельми добре знав особисто й любив, є статейка у моїй розпроданій книжці, яку сподіваюся цими днями Вам вислати. Листування його невідане, він у друку не говорив нічого про перерібку Меріме. На словах також мені не довелося з ним про це розмовляти“...

На думку Горленка, здається, нічого не по-чалося щодо цього питання аж до нашої статті „Проспер Меріме про козаків“ („Укр. Грибуна“ 1922, ч. 230). У 1925 р. у київській „Україні“ була розвідка на 20 ст. Ф. Савченка „Козаччина у франц. письменстві та козакофільство Меріме“. Ця розвідка була найдокладнішою досі про це питання, але нова французька студія, якій присвячена ця стаття, багатством невіданих матеріалів, силою аналізу й блискучим стилем, уневажнює все інше, що писали про Меріме й Україну. Від нині без цієї студії не можна буде обійтися жадному дослідникові, коли тільки він зачіпить питання про Меріме й Україну.

Ані Монго віддавна вже дав себе пізнати французькій опінії своїм глибоким знанням російської літератури та особливо своїми майстерними перекладами Купріна, Гоголя, Тургенєва та інших, перекладами, що захоплюють усіх знавців. Під ним оглядом переклади, що їх зде-

див Монго, „Мертвих Душ“ та „Записок охотника“ є справжніми архитворами.

Отже нема нічого дивного, що велике французьке видавництво Шампйон, видаючи епохальну своєю ерудицією та формою повну збірку творів Меріме*) доручило Монго зредагувати текст Меріме, за рукописами, а головне дати відповідні передмови й коментар. Перший том, де Монго зібрав літературні твори Меріме, присвячені колишній Росії, появилася два роки тому й викликав одностайні похвали критики. Нас, очевидно, цікавить більше том Меріме, присвячений історичним студіям про Росію та Україну. Він ще не вийшов, але на щастя свою передмову до цього тому п. Монго дав наперед до друку до найбільшого сучасного славістичного органу „Ле Монд Слав“ (1932. VIII—X. стр. 192—217; 349—374; 59—76), тому маємо змогу поділитися з читачами новими матеріалами Меріме про Україну.

Але поки перейдемо до змісту студії Монго — одна увага „про домо суа“. З чисто французькою делікатністю п. Монго пише (IX, 362): „Підчас цієї праці я мав багато разів нагоду щодо українських справ звертатися до прихильності п. Борщака...“ Переписуючи зі зрозумілою ніжковістю ці рядки п. Монга вважаємо необхідним в інтересі правди й майбутніх бібліографів підкреслити, що ніяких нових матеріалів ми не дали до розпорядження п. Монга; наша скромна роля обмежилася вказівками на те, чи інше джерело та поясненням деяких українських висловів. Це все. Студія п. Монга така знаменита під усіма оглядами, що був би просто гріх не зазначити, що вона вся від першого до останнього рядка плід його невиспущеної праці, що (нам це відомо, бо працювали ми нераз

*) На жаль цього розкішного видання, виданого тільки в 1000 примірниках окремих томів, у продажі нема, а треба купувати всі томи, що коштують величезні гроші

спільно в Національній Бібліотечі) тяглася роками.

А тепер „ін медіас рес“.

...У квітні 1854 р. війна між Францією і Росією розпочалася... Меріме по волі чи неволі мусить увійти в орбіту Наполеонівської політики (тобто Наполеона III.) і дуже можливо, що ця політика інспірувала довгу студію, яку він друкує в „Моніторі“ 21., 22., 23. червня 1854 р. під заголовком „Українські козаки та їх останні гетьмани“... Мені здається сумнівним, щоби Наполеон III. дозволив друкувати — в самий розпал війни в „Моніторі“ статтю, якби вона не відповідала його особистим поглядам. Ніби то навмисне цілий зміст цієї студії походить з праці Лєсюра „Історія козаків“, замовленої в автора Наполеоном I-м**). Якщо Наполеон I-й якийсь час думав відновити „козацьку націю“, то Наполеон III., захоплений, як відомо, принципом національностей, міг вельми добре мати думку навіязати цю традицію. І тому, що вуйко замовив в одного зі своїх урядовців (Лєсюра I. Б.) великий том про козаків, чому сестрінок не міг попрохати одного зі своїх сенаторів (Меріме, I. Б.) статтю про це саме питання, вказавши йому джерело?

Я гадаю, що підтвердження цього здогаду маємо у фразі з листа Меріме до Франциска Мішеля, датованого 4. березня 1854 р.): „Я взявся за російську мову і я хотів би написати історію останнього великого крутія, яким був незалежний гетьман козаків“.

До цих рядків Монго додає: „Хмельницький? Мазепа? Слово незалежний видається мені повним значінням“.

*) Не тільки можливо, а навіть напевно, додам ми. Архів франц. мін. зак. спр. під цим оглядом не за-лишає сумніву. Ми колись вернемося до цього питання

**) Тут автор цитує наші праці про Наполеона I-го й ІІ-го.

*) Lettres à Francisque Michel, p. 100.

Підсумки шкільного плебісциту в 1932 р.

КОЛОМІЙЩИНА.

1) Акрешори	декларацій	56	за дітей	86
2) Балинци, Булачки і Трофанівка	"	462	"	606
3) Баня Березів	"	61	"	100
4) Березів Вишній	"	152	"	225
5) Березів Нижній (не вносила, бо має укр. школу).	"	"	"	"
6) Березів Середній	"	139	"	197
7) Вербіж Вишній	"	78	"	119
8) Вербіж Нижній	"	174	"	261
9) Виноград	"	136	"	183
10) Воскресінці	"	125	"	200
11) Гвоздець Малий	"	51	"	78
12) Гвоздець місто	"	28	"	48
13) Гвоздець Старий	"	80	"	124
14) Голи	"	27	"	45
15) Дебеславці	"	69	"	122
16) Добровілка	"	37	"	59
17) Дятківці	"	46	"	77
18) Загайнів	"	46	"	59
19) Залуче и Прутом	"	56	"	81
20) Замулинці	"	57	"	88
21) Жукотин	"	116	"	191
22) Ізмініці	"	146	"	232
23) Іспас	"	238	"	378
24) Камінки Великі	"	43	"	70
25) Камінки Малі	"	47	"	76
26) Кидане	"	101	"	136
27) Ключів Великий	"	277	"	388
28) Ключів Малий	"	122	"	157
29) Кропивниче	"	58	"	78
30) Кияждів	"	55	"	82
31) Ковалівка (не вносили — мають укр. школу).	"	"	"	"
32) Коринч	"	106	"	145
33) Королівка	"	50	"	76
34) Коршів	"	153	"	251
35) Космач	"	63	"	115
36) Космач Завоєли	"	29	"	53
37) Космач Ставник	"	32	"	57
38) Кулачківці	"	135	"	202
39) Ліски	"	121	"	213
40) Люча	"	116	"	170
41) Марківка	"	60	"	77
42) Матіївці	"	43	"	65
43) Михальків (не має 40 дітей).	"	"	"	"
44) Мишин	"	208	"	303
45) Назарів	"	43	"	61
46) Остатківці	"	63	"	97
47) Островець	"	94	"	142
48) Перерів	"	64	"	94
49) Печеніжин	"	92	"	147
50) Підгайчики	"	75	"	107
51) Пилипи	"	63	"	92
52) Прикмише	"	55	"	75
53) Пядики	"	104	"	138
54) Раківчик	"	113	"	203

55) Рогиня	декларацій	65	за дітей	97
56) Росохач	"	65	"	81
57) Рунгур	"	118	"	179
58) Семківці	"	59	"	75
59) Слобідка Лісна	"	125	"	202
60) Слобідка Пільна	"	20	"	29
61) Слобода Рунгурська	"	65	"	102
62) Солів	"	79	"	111
63) Сороки	"	175	"	243
64) Стопчатів	"	223	"	351
65) Товмачин	"	131	"	203
66) Трач	"	45	"	59
67) Тростянка	"	57	"	83
68) Турка	"	115	"	156
69) Хвалибобо	"	42	"	66
70) Халбчин Лісний	"	93	"	128
71) Хомяківка	"	76	"	108
72) Фатівці	"	58	"	81
73) Ценева	"	46	"	74
74) Цуцулин	"	45	"	68
75) Черемхів	"	116	"	167
76) Чехова	"	45	"	69
77) Шепарівці	"	74	"	122
78) Яблонів	"	51	"	97

Разом у Коломийщині
внесли батьки декларацій 7051 за дітей 10430

Даром

2 ЗНАМЕНІТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ
„САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол.
тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів,
Сикстуська 7.

Почтові висилки відворотно.
Хто пропозити цей вірізок отримає 8-ий ніжик без-
платно.

Нова розправа О. У. Н.

16 обвинувачених зі Скалатщини перед львівським судом.

В четвер 9. ц. м. почалася перед львівським окружним судом делегована з Тернополя розправа проти 16 молодих українців, зі Скалатщини, обвинувачених у привласненні до ОУН. Розправу веде ст. радник Тертіл, як воянти засідають: о. с. Млинарський і Бендажевський. Обвинувачує прок. Мостовський. Боросять адвокати: д-р Старосольський, д-р Шухевич, пос. д-р Біляк і д-р Паньківський.

Зацікавлення розправою, яка потребає кілька днів, невелике. На салі ледви 30—40 осіб.

ЩО КАЖЕ АКТ ОБВИНУВАННЯ.

Прокуратор окружного суду в Тернополі обвинувачує: Василя Турковського, студ. унів. літ 23, Федора Панаса, б. гімназ. учня, літ 22, Павла Стадника, парубка, літ 20, Йосафата Доброводу, селянина, літ 28, Олександра Метельського, парубка, літ 22, Осипа Тильчака, парубка, літ 21, Гаврила Метельського, селянина, літ 40, Миколу Бровчука, торг. помічника, літ 27, Олександра Фіка, парубка, літ 21, Осипа Шуста, селянина, літ 24, Михайла Низдропу, колодія, літ 21, Дмитра Намака, парубка, літ 23, Дмитра Когута, парубка, літ 23, й Олександра Гудзу, парубка, літ 21, у тому, що з кінцем 1931 р., а відтак до кінця березня 1932. брали участь на терені скалатського повіту в Організації Українських Націоналістів, яка прямує шляхом пропаганди, збирання зброї й організування актів саботажу й терору до відірвання від польської держави частини її просторів. Крім цього прокуратор обвинувачує: Олександра Метельського, Осипа Тильчака, Олександра Фіка, Осипа Шуста, Михайла Низдропу, Дмитра Намака і перебуваючих на волі Осипа Кравчука, кравця, літ 23 та Миколу Кушніра, кравця, літ 23, в тому, що вислали вночі 10. січня 1932, а саме перші чотири у Вікні, Низдропу і Намака у Глібові, Кравчука у Саджавках, а Микола Кушнір у Товстим поширювали відозви ОУН, які наклепували до злочину державної зради. Вікні прокуратор обвинувачує: Осипа Тильчака і Гаврила Метельського в тому, що вони дня 31. березня 1932 намовили у Вікні Якова Пришляка і Павла Голояда до вбивства Василя Затирки.

ОБОСНУВАННЯ АКТУ ОБВИНУВАННЯ.

До ліквідації скалатської клітини ОУН причинилися два факти: арештування в дні 27. II. 1932 на залізничному двірці в Тернополі студ. Василя Турковського, а ще більше замах на Василя Затирку, виконаний Олександром Метельським дня 31. березня 1932.

При Турковським знайшли револьвер системи „Ортгес“ і другий системи „Штаер“ та чимало набоїв до револьверів різних систем. Після переведення ревізії в кімнаті Турковського в Акад. Домі знайшли багато протидержавної лі-

ГАЛИЦЬКИЙ СУД. ПОВІТ.

1) Блюдинки	декларацій	117	за дітей	128
2) Водники	"	27	"	39
3) Галич	"	62	"	91
4) Делів	"	55	"	71
5) Дорогі	"	95	"	144
6) Дубівці	"	107	"	155
7) Залучка	"	166	"	236
8) Кінчаки Нові	"	63	"	123
9) Козина	"	46	"	83
10) Колодія	"	40	"	67
11) Комарів	"	78	"	128
12) Корів	"	27	"	38
13) Кремнів	"	53	"	80
14) Кринос	"	65	"	105
15) Лани	"	60	"	96
16) Марімпіль	"	37	"	56
17) Медука	"	50	"	69
18) Межигірці	"	81	"	109
19) Острів	"	50	"	88
20) Перлівці	"	39	"	55
21) Підгороддя	"	65	"	101
22) Пітрич	"	25	"	32
23) Пукасівці	"	35	"	55
24) Селища	"	46	"	74
25) Семківці	"	58	"	78
26) Суботів	"	43	"	71
27) Темирівці	"	55	"	85
28) Тумир	"	88	"	126
29) Тустань	"	50	"	68
30) Четверки	"	34	"	58

30 сіл декларацій 1822 за дітей 2764

Шкільний плебісцит охопив усі громади з українським і мішаним населенням. Не переведено його в польських селах: Хоростків Польський і Кінчаки Старі. У Водниках внесено лише за 39 дітей, бо більше ала-галі нема, або іншими словами: за всі діти. В деяких селах були перешкоди: особливо в Межигірцях і в Медуці, де треба було робити кілька жалоб. Як у інших повітах, так і в нас вимагав шк. інспектор повноважень, і то щойно 28. або 30. грудня 1932 р.

Дійсно — питаємо — які були проекти Метельського? „Хмельницького“ Костомарова він ще не знав та для його плянів та ще підчас кримської війни більше надавав Мазепу. Зрештою Хмельницький не був же „останній“ незалежний гетьман. Великий жаль, що автор „Кармен“ не написав книжки про Мазепу. Куди краще він це зробив би ніж Мельхіор де Воґюель...

Повернемо до студії Монго. „...Без сумніву це Соболевський**), який знав смак Меріме до козаччини, звернув увагу свого приятеля на праці Костомарова, що негайно захопила Меріме... Вибір Меріме був чудовий: знаменитий оповідач, з розкішною прозою, прихильник реконструктивної історії, що під його пером стає справжньою драмою, історик-поет Микола Іванович Костомарів мусів легко мати успіх серед широкої публіки... Меріме не міг думати про цікавий переклад праці Костомарова; йому треба було скорочувати, переповідати, одним словом пристосовувати. Це жанр, в якому, загальом признають, французи є подекуди майстрами. Приклад Меріме potwierдив це правило...”

Після оповідання про Стеньку Разіна, Монго пише: „...Але ось другий тип, величній тип варвара, арешту куди більше вихований ніж Разін, також козак і їм якого так важко висловити, бо, як пише Меріме: „Ми західні люди, затримуємо тільки імена, що походять із грецької та латинської мови. Ось добра рація для Меріме прочитати, а потім написати чи вірніше подати зміст історії Хмельницького. 6. січня 1862 р. він сповіщає свою приятельку Жені про свою лектуру, якій присвячує свої зимові відпочинки підчас побуту в Кани. Лист з 16. лютого до Альфреда Араго вказує нам, що він взявся за працю. (Докінчення буде).

** Про цю цікаву постать, мабуть українського походження, див. А. К. Виноградів. Меріме в письмах Соболевського. Москва. 1926.

заник воєводства в Тернополі Ярославський. Переслухання його спротивився іменем оборони д-р Шухевич, на що реплікував прокуратор. Трибунал не прихилився до внеску оборони і радник Ярославський зложив присягу та займає місце в лаві оборонців у найближчому суді прокуратора.

ПЕРЕСЛУХАННЯ ОБВИНУВАЧЕНИХ.

Після виведення з салі всіх обвинувачених залишилися на салі тільки перший обвинувачений, Василь Турковський. На запит предсідника він заявляє, що до вини не почувается. Належить до Організації Українських Націоналістів і стоїть на становищі, що тільки всеукраїнська національна революція може принести визволення й соборність українцям. З обвинуваченими не вдержував ніякого організаційного зв'язку. Уважав польську владу окупаційною. Обв. Турковський не признає тимсамим польського суду, тому ніяких зізнань складати не буде. На запит прокуратора, чи обвинувачений почувается громадянином Польщі, обв. Турковський заявляє, що всі українці є в Польщі громадяни другої класи, зрештою, згідно з заповідю, відмовляє всяких дальших зізнань.

Другий з черги обвинувачений, Федір Пачас, заявляє, що до вини не почувается, до ОУН не належав. Потім предсідник переходить з ним чергою всіх обвинувачених, з яких він одних знає, а інших зовсім не знає. В дальшому предсідник витягає з актів якийсь реферат, до авторства якого обвинувачений признається. На запит обор. д-ра Шухевича обвинувачений заявляє, що Турковський як студент перебував постійно у Львові, а на село приїздив тільки на свята й вакації. На запит прокуратора обв. каже, що з обох повішених знав тільки Голояда. Обв. Метельського не знав таксамо, як і пок. Пришляка.

Обв. Павло Стадник заявляє, що до вини не почувается, до ОУН не належав. Найдеш у нього летючки були підкинені. На запит предсідника каже, що скінчив шість гімн. клас. Належав до гуртка молоді при читальні „Просвіти“.

Обв. Йосафат Добривода заявляє, що до

ОУН не належав і присяги в хаті Пришляка не складав, тимбільше, що його не знав. Ніяких листів не діставав, про якісь грошові збірки не чув. На запит обор. Біляка заявляє, що переведена у нього ревізія не дала ніякого вислідку.

Обв. Олекса Метельський, який був засуджений на кару смерті разом з Пришляком і Голоядом, а потім помилуваний на досмертну вичину, яку відбуває у Вісничу, заявляє, що до ОУН належав від 1931 року. Те, що подав у зізнаннях перед поліцією, не відповідає дійсності, а зізнав так, бо йому обіцяли, що його помилують. Як було у слідчого судді, не пам'ятає, бо був сильно побитий і напів притомний (ще нині має з того часу скалічену руку, яка що якийсь час пухне). З обвинуваченими не вдержував ніяких організаційних зв'язків, а перших трьох навіть не знає. Після цього предсідник відчитує його зізнання, зложені в слідстві, на що обв. Метельський заявляє, що з тих зізнань відповідає дійсності, а що ні. Нині він майже все з тих зізнань, якими обтяжив підсудних, заперечує, заявляючи, що зізнання складав у горячці, бо був важко побитий. Ще сьогодні обвинувачений чується слабим, а на плечах має прищі і плями від перестуди, бо його держали в зимній келії, аби вимусити зізнання. Скалічену підчас побоїв руку оперували йому вже двічі.

Зголошується до слова прокуратор і ставить внесок, аби трибунал зажадав актів про переведення у свідка операції руки в Тарнові і Вісничу. До внеску прилучується іменем оборони д-р Шухевич, який просить піддати обвинуваченого лікарським оглядином, що безсумнівно ствердять ще нині сліди побоїв на тілі обв-ого і наслідки тяжкої перестуди в неопаленій келії.

Обв. Осип Тильчак заявляє, що до ОУН не належав і присяги не складав. Був тільки при тому, як Метельський прибивав летючки ОУН шпанеглями до дерев. Дальше обвинувачений описує, як відбувся замах на Затирку і свою роль в тому замаху.

На цьому покінчилася нинішня розправа. Продовження завтра в год. 9.

Недоля нашої інтелігенції.

Для характеристики теперішніх часів помістимо приватного листа одного з б. вчителів гімназії.

„Просту ласкаво допомогти мені дістати посаду на одні рік з тим, щоби я міг приступити до педагогічного іспиту.“

На подання, як Вам відомо, внесені до сімох кураторій. Не отримав посади наслідком незастачі кількох учительських місць. Будучи без праці, я почав готуватися до педагогічного іспиту. Тому звернувся до познавської кураторії (де я два роки працював перед іспитом) з проханням, щоби мене допустили до педагогічного іспиту у веснянім речинці ц. р. На це дістав я відмовну відповідь тому, що не маю двох літ учительської служби після зложення наукового іспиту, ані трьох літ звичайної учительської практики без іспиту. Ось так я опинився у блудному колі. Не можу дістати посади, бо її нема, а до педагогічного іспиту не допускають, бо не маю трьох літ учительської служби, не маючи посади. Находжуся тепер у крайній вузді. Маю 39 років життя, маю жінку і 10-літню дитину.“

Цей лист мабуть не вимагає ніяких коментарів.

„За долю працюючих“.

Під таким заголовком появилася в 275 числі „Діла“ в 11. грудня 1932 р. стаття, якої завданням було звернути увагу лашої суспільності на існуючі в нас товариства українських домашніх робітниць.

З поданням повідомлень з життя кат. Товариства робітниць ім. св. Йосифа у Львові виходять, що авторка статті Е. Е. Тешинська покористувалася неточними, а то й неправдивими інформаціями, наслідком чого Виділ цього Т-ва зв'язав своїм обов'язком подати слідуючі в'яснення: Авторка вгадала у своїй статті, що Т-во св. Йосифа не старалося поширити своєї діяльності на загал львівських робітниць, а коли основники Т-ва „Будучність“ віднеслися з такою проповіддю до Управи Т-ва св. Йосифа, вона поставилася до цієї думки негативно.

Однак справа ця представляється в дійсності так: Т-во св. Йосифа було у своїх початках затавлено львівською організацією, тобто гуртувало укр. дітячі робітничі клуби по домах у Львові і мало їх понад 100 клубок. Основник і провідник цього Т-ва о. д-р Газушанський ЧСВВ старався втягнути до акції також львівські парохі, та стримувався не лише з повною пасивністю, але й вразною неприхильністю; не лише не знайшов зрозуміння і підтримки, але натрапив на труднощі (Н. З. ст. 1. 1932).

Рівні важкі переходи, як дезорганізація, внаслідок якої Т-во втрачало з трудом придбане майно, воєнна хуртовина, також своєрідні антагонізми між дітятами з різних львівських церков довели до того, що в Т-ві осталося лише 300 членів і майже ніякочинно з брагтва при першій об. Вислідом. Ті, що в ньому лишилися, були свідомими своєї цілі робітницями, членами щиро відданими своїй організації. Із самання звернулися в першу чергу з тому варіант, щоби для Т-ва придбати власний дім. У тія піді звернено увагу на збирання капіталу, що довело до того, що в 1928 р. Т-во мало вже близько 2.000 доларів готівки

Саме тоді основники Т-ва „Будучність“ віднеслися до о. провідника Т-ва св. Йосифа, щоби на Т-во поширити на цілій Львові. О. провідник і інші члени Виділу не могли згодитися на те, бо поширення Т-ва на загал дітячоробітниць цілого Львова булоб знищило всю його достегрішню позитивну працю. До Т-ва увійшов би новий, невироблений елемент, при своїй більшості перенив би був управу Т-ва, а також майно. Це булоб сталося з криком для тих членок, що витравали в Т-ві від початку його заснування, перебули найтяжчі в львові часи і на його майно зложили свої тяжко запрацьовані гроші. Тому Виділ, якого обов'язком є стояти на сторожі інтересів Т-ва, не міг до цього допустити. Щодо закупа кам'яниці при вул. Руській ч. 10, Виділ подає до відома, що Т-во купило її за гроші, зложені у виді членських вкладок впродовж існування Т-ва і за позичені від членок Т-ва; даром добродія Тиханського Т-во досі ще не розпоряджалося, а і в майбутньому, згідно з волею самого добр. Тиханського, розпоряджатиме тільки його відсотками в цілі дещення поможі найбіднішим і неспосібним до праці членами Т-ва.

ВІД ВИДІЛУ СВ. ЙОСИФА:

Олія Кордюкова,
голова.

Марія Любич,
секретарка.

Противоподаткова акція на Мадящині.

БУДАПЕШТ. 8. П. ПАТ. У зв'язку зі загальною противоподатковою агітацією крайніх елементів заборонили всякі збори.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ,
ЩО ОГОВІЩУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ
ПРЕСІ.

Хто хоче навчитися доброї української літературної мови, хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче довідатися, як де говорять український народ, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ

Науково-популярний місячник „Рідна мова“
присвячений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГЕНКО
ПЕРЕДПЛАТА: 6 зол. річно, 3 зол. піврічно, 1,50 чвертьрічно. За границею 1 амер. долар. Конто чекове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції й Адміністрації:
Warszawa, Stalowa 25, m. 10.

Погоня за збунтованим кораблем.

З Амстердаму повідомляють: З Батавії за спіла вістка, що збунтований голландський панцирник „Де Цевен Провінцієн“ переплив 7 д. м. біля острова Сумора. В погоні за ним вирушила ціла ескадра голландських воєнних кораблів. Голландська влада подає, що збунтований панцирник, збудований тому 24 роки, робив тепер службу шкільного корабля. Бунт приписують комуністичній агітації, яка на Далекому Сході робить великі поступки.

На основі останніх вістей державний воєний корабель „Ерідамус“ придержав збунтований панцирник біля острова Сумук, обсаджуючи його новим командантом і старшинами.

Гітлер не уступить.

БЕРЛІН. 9. П. ПАТ. Канцлер Гітлер мав учора з представниками преси розмову, в якій мотивував konieczність пресових репресій ставовищем деяких лівих органів. Гітлер числиться з можливістю парламентарної більшості проти теперішнього уряду, однак уважає таку більшість чисто негативною. Одиною більшістю, здатною до позитивної праці, можуть бути групи, що підтримують теперішній уряд. Гітлер заявив, що готов передати свій уряд комусь іншому аж тоді, коли скінчить свою місію. *За десять років не буде в Німеччині марксизму.* У прямих в'ясненнях до досягнення своєї цілі Гітлер готов наразитися на найбільшу непопулярність і не уступить „хочби нарід мав його укамінувати“.

Пересторога на часі.

Дирекція „Маслосоюзу“ про методи праці „Власної Помічі“.

Для кандидатів на посади появилася приманлива оголошення в часописі „Народня Справа“ і „Наш Прапор“: „Потрібний сейчас управитель до ведення самостійного молочноарського підприємства“. Пова значущими фаховими студіями поставлено одну з вимог, а саме: *кавію 1.000 зол. у готівці перед обняттям посади.* Крім управителя потрібно ще й панючки до ведення молочноарського складу, рівном за кавією.

На цього потрібного негайно управителя зголосилося чимало кандидатів, які одержали від п. Евгена Рудого, учителя агрономії в Самборі, ангажуючі листи. З тих листів кілька є в нашому посіданні, показується, що джерелом нових посад має бути Молочноарський Союз „Власної Помічі“. Метою атаканого Союзу має бути торгівля маслом. Союз цей задумує відкрити централь у Львові, а в крає 5 відділів. За масло буде платити такі ціни, які платять „Маслосоюзу“. Виплачувати буде все при другій доставці, так, що одна доставка лишається як запоручка, що доставці додержатись умови.

Аби для цього неіснуючого Союзу легше роздобути фонди, то придумано, що це має бути приватна консорція, яка ще перед заснуванням Союзу збере потрібні капітали від опрагнених за посадами кандидатів. Тому як перед умовину поставлено, що кандидатів після підписання службового договору з неіснуючим Союзом мають рахувати з цим договором обов'язково вислати на адресу п. Рудого кавію 1.000 зол. в готівці (не векслями). Крім цього кандидатів обов'язано забезпечити Союзові денну доставку масла, кожний по 50 кг. анкою (про літо ще нема мого). Абиж кандидатів на ці посади заохотити ще більше, склявання готівкових кавій по 1.000 зол., то обіцяють їм первісну платню по 120 зол., з тим, що на трьох місяцях приїде підвищення.

Союз у дійсності ще не існує, бо „ще не полагали формальності з реєстрацією і льокалем у Львові“.

До всіх цих справ „Маслосоюзу“ не забирає би слова, аби не те, що багато з кандидатів у лівір до своїх установи віднеслося до нас по пораду, що їм робити. На ша рада була коротка: прочитати уважно одержані листи, їх проаналізувати і самим зробити собі висновки. На всі дотеперішні запити і на будуче виснажено, що ціла ця справа з неіснуючим Союзом, а радше людьми, які не мають чим ризикувати, видається нам не тільки неспроможним, але й додатку й невручним маневром.

З оголошення виходить, що потрібний оди управитель до ведення молочноарського підприємства, а в розг'лядах до кандидатів писемна мова вже про Союз з питання

відліками. В оголошенні подано, що управитель потрібний негайно, а в ангажуючих письмах говориться, що посада можлива аж після надіслання 1.000 зол. і після зареєстрування Союзу та виїзду локатора. Централь має бути у Львові, а в дійсності все концентрується в Самборі. А вже воєні не вдається справа ані в гарантуванні доставки тм, що доставці не будуть побирати за одлу доставки грошей, ані теж справа в підвищенні платні вже по трьох місяцях, бо кині можна обіцати радше знижку, а не знижку.

Отже, як видно, справа ця наскрізь несерйозна і люди, які до цього беруться, шукають щастя. Самі вони не мають чим ризикувати, але обчислюють, що найдеться багато таких, які дадуть по 1.000 зол. та ще й зобов'язують кооператив дати масло на рахунок гарантії. Хто хоче їти на ризик — може, але ми цього не дораджуємо і в час перестерігаємо, бо вважаємо, що ризик в кінцевих речах не для нашого народу.

Дирекція „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, дня 7. II. 1933 р.

Леди спливають.

ЛВІВ, 9. II. ПАТ. На Сяні лід сплинув. На водовказі в Перемишлі занотовано 8. лютого в год. 7. рано стан води 65 см. понад нормальний, а 9. лютого в год. 6. стан води 14 см. понад нормальний. На р. Ославі, допливі Сяну, лід стоїть. На Вирі лід сплинув 7. лютого на просторі від км. 4,8 до рікою. На 7-ому км. утворилася нешкідлива запора. Міст у Коровнику (пов. Перемишль) легко ушкоджений, комунікація перервана. На ріках Дністрі та Стривігорі рушили леди вчасі 7. лютого при дещо підвищеному рівні води. На Стривігорі в Бишковицях пов. Самбір занотували піднесення води на 1 м. 10 см. понад нормальний стан. 8. лютого опали води в Дністрі та Стривігорі на яких 60 см. Тому що температура значно обнизила, сподіються дальшого опадання води.

Важне для хліборобства.

Штучний навіз: супертомасина.

Державна фабрика Азотових Союзів у Хожові почала трюкцію фосфорного навозу томасинового типу, що має переваги ті самі, що й томасина, однак містить у собі фосфорний kwas значно рухливіший та більше розпусковий форми в порівнянні з томасиною, себто у високо партіоні для хліборобства формі. Навіз цей випускає хожівська фабрика під назвою Супертомасина. Дося Польща була самовистарчална в ділянці азотових навозів (Хомів, Мосіце) а також потасових (Кадуш, Стебник). Із ділянки фосфорних навозів у край продукували вистарчалну кількість суперфосфату, зате мусіли імпортувати дуже багато другого важкого фосфорного навозу, себто томасини. Хоч хліборобство переживає тяжкі господарські часи, імпортують томасину й досі, бо в агрологічних умовах краєвиг господарств томасина це найважливіший фосфорний навіз. Торговельний бізнес Польщі збагачений дуже значними сумами у зв'язку з цим імпортом. У роках правильної консумції навозів той імпорт доходить до 40.000.000 зол. Тому, що в Хожові стали фабрикувати томасиновий навіз, який щодо вартості фосфорного kwasу обличений до суперфосфату, то це принесе велику користь для хліборобства як і загально для краєвого господарства.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати поштовими марками.

НОВИНКИ

— Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця, Львів Пасаж Миколая, II. пов., напроти кіна „Утіха“. Власні матеріали на складі. 1250 8-25

— До відома українського громадянства. З днем 1. ц. м. відчинено при вул. Руській ч. 10 лавію для безробітних та української незаможної молоді. Від 1—10. лютого видано вже 250 сидань (за бонами на 15 сот.). На цю ціль дістало Товариство дозвіл на переведення збірки під церквами в дні 12. лютого ц. р. Цєю дорогою звертається Філія „Союзу Українок“ до українського громадянства, щоби своїми жертвами причинилося до піддержання започаткованого діла. — За Виділ Філії Союзу Українок у Львові: М. Колтунюкова, голова, Я. Ясінчукова, гуманітарна референтка.

— Коляди в радіо. Львівська радіостанція транслюватиме в суботу 11. лютого в год. 18.25 з Волинської церкви коляди в виконанні хору тієї церкви. Дир. Ром. Прокопович.

— Товариство Захоронка пригадує, що діточа забавка відбудеться в неділю 12. лютого год. 3. попол. в Ремісничій Палаті, пл. Стрілецька ч. 8.

— Вийшов на волю студент Богдан Михайлович із Журавна, арештований в жовтні ц. р.

— Закон про докторати філософії. До польського сейму вплинув проект закону, пропонуєний міністерством освіти в справі продовження річчя алавання деяких іспитів у вищих

школах. Проект передбачує, що студенти математично-природничого й гуманістичного відділу, які розпочали студії в академічному році 1925-6 або раніше та до 31. грудня 1932 р. зложили докторські розправи, можуть до 30. червня ц. р. скласти кінцеві іспити на основі приписів, які обов'язували перед важністю нового закону про академічні школи.

— Нові сірники. З кінцем лютого ц. р. появляться в продажі нові сірники, білі, імпрегновані, з новою етикеткою, на якій буде зазначена кількість сірничок. Одна коробка буде дальше коштувати 10 сот. а ціна одної пачки, що містить 10 коробок, 95 сот.

— Тарнівським єпископом рим. кат. обряду іменованій єпископ суфраган Лісовський, професор теології на львівському університеті.

— Хто виграв на лотерії? У першому дні тягнення держ. класової лотерії головніші виграші впали на такі числа: 50.000 зол. на ч. 76.066, 126.005; 20.000 зол. на ч. 133.713; 10.000 зол. на ч. 52.069, 89.218, 107.384, 21.784; 5.000 зол. на ч. 56.700, 62.783, 69.325, 108.682; 2.000 зол. на ч. 1.310, 4.114, 12.815, 22.644, 42.325, 55.255, 62.270, 81.542, 94.000, 105.072, 112.428.

— Влом до Маслосоюзу в Самборі. Вночі з 1. на 2. січня ц. р. невідомі злочинці дісталися до льокалю відділу Маслосоюзу в Самборі (при вул. Косцюшка 11) крізь отвір, вибитий у мурі від коридору. Злодії розпорили огнетривалу касу, з якої забрали готівку 1.318.45 зол. Повідомлена про випадок поліція веде слідство до цієї пори без вислідів. Готівка і сама каса обезпечені в Т-ві „Дністер“.

— Містерії плянованого нападу на почту. Перед судом у Станіславові стане незабаром емеритований постерунковий Ян Торжевський з Устя Зеленого, обвинувачений в клеветі. Він робив службу в Бучаччині і там зійшовся зі ст. пшодовником Людвиком Зержоном, що був заступником повітового команданта. Перейшовши в стан спочинку, він до міністерства внутрішніх справ донесення, в якому закинув Зержоневі, що він зорганізував при допомозі І. Слободяна з Луки бандитську ватагу. Завданням тієї ватаги було напасти на поштовий амбулянт і зрабованими гршми Слободяна мав поділитися зі Зержоном. Тому що напад не вдався, пшодовник Зержонь намовляв його зорганізувати другий напад. За те донесення Зержонь закаржив Токаржевського за клевету.

— Міліонове ошукаństwo. Слідча влада у Львові викрила велике ошукаństwo, пляноване на шкоду Банку Краєвого Господарства і Банку взаємного кредиту в Кракові. В справу вмішані відомі вже з карних процесів Ізак Пістінер, б. власник фабрики шкір „Мазага“ у Львові, його зять Векер з Підгородця коло Синевідська. Поля Фрайліх і два львівські адвокати, д-р Фрайліх і д-р Обляс. Втрати, які вже погербіли і могли ще потерпіти оба банки та державний скарб, ідуть на міліони. Всіх арештовано.

— Арештування за зведеннство. Поліція викрила в мешканні Михайлини Лукасевич при вул. Сикстуській ч. 37 у Львові зведеннство. Ревізія викрила багато порнографічного матеріалу та інших документів, які свідчили, що в її помешканні сходилися мужчини й жінки в еротичних цілях. Жертвою її підприємства падали молоденькі дівчата, між ними й деякі гімназистки. Лукасевич з фаху масажистка, доробилася на зведеннстві значного маєтку. Покищо опинилася у слідчому арешті.

— Дефравдант перед судом. Перед карним трибуналом окружного суду в Коломиї розпочалася розправа проти Яна Левандовського, що будучи директором польського банку в Яблонові допустився численних зловживань. Він фальшував підписи на векселях, пускав в обіг векселі „ін блянко“, не виплачував ухвалених позичок і т. п., наслідком чого спроневерив 47.000 зол. на шкоду банку та приватних осіб.

— Вломники при роботі. До спеціального бюро фірми Елін і Рудоміні при вул. Третього Мая у Львові вломилися вночі на 9. ц. м. злодії, розпорили касу і вкрали 730 зол. та 60 доларів.

— Святокрадство. До церкви в Ставчанах пов. Городок Яг. добувся вночі на 7. ц. м. злодій і вкрав позолочувану монстранцію й одну позолочувану чашу.

— Злодійські порахунки. Іван Михалевиц з Косівця пов. Городок Яг. пробив ножем у живіт Михайла Богоноса з Бурчі пов. Рудки, наслідком чого той умер. Була це пімста за те, що Богонос зрадив його перед поліцією в злодійській справі.

— Війна пачкарів. В пограничному селі Уляничі, як повідомляють із Волині, дві конкурентні пачкарські банди звели кривавий бій, при чому не обійшлося без стрілянини. Один пачкар упав трупом. Інші мешканці села так тяжко ранені, що незабаром померли. Кількох пачкарів арештовано.

— Сахарина в серні. Із Серадза повідомляють, що скарбова влада на польсько-німецькій

границі натрапила на оригінальний спосіб пачкарства. Один пачкар із Велюня віз на фірі випхану серну, призначену, мовляв, для природничого музею школи в Серадзі. При ближчих оглядинах показалося, що серна була випхана сахариною, заграничного походження. Візник утік, заки його арештували.

— Жиди тратять на гітлеризмі. Багато жидів в Польщі має в Берліні кам'яниці та інші реальності, які купили в часі інфляції німецької марки. Коли прийшла до влади гітлерівська партія, що голосить охорону німецької раси та проти жидівських репресій, затрівожилися теж закордонні жиди, побоюючись конфіскації своїх маєтків у Німеччині. Група варшавських жидів вислала вже до Берліна своїх делегатів для забезпечення своїх інтересів. Як повідомляють із Варшави, одного такого делегата арештовано на німецько-швейцарській границі з великою грошевою сумою, що походила з ліквідації інтересів. На основі виданого недавно припису у Німеччині не вільно вивозити більше як 700 марок.

— Українські студенти за кордоном. В суботу 11. лютого ц. р. в год. 20.30 уладжують українські студенти лювєнського університету в салі бельгійської колоніальної унії в Брюсселі вечір українських пісень і танків. На програму складаються історичні пісні, колядки, ліричні і жартобливі пісні та національні танки. Після концерту танці в малій салі колоніальної унії.

— Ревматизм і ті, що терплять на нервові боля повинні у власнім інтересі випробувати таблетки Тогаль. Тогаль втихомирює боля. Нешкідливий для серця, шлунка та інших органів. Спробуйте і переконаєтеся самі, але домагайтеся у власному інтересі тільки оригінальних таблеток Тогаль. Можна дістати у всіх апіках.

3 театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „ЖИДІВКА“, — опера Голієві. Виступ Голієвського.

6 твори у світовій музичній літературі, яких артистична вартість не старіється. До них належить опера „Жидівка“, виставлена 8. ц. м. Заповижені виступи М. Голієвського і В. Тисяка стягнули публіку, що виповнила вщерть салю, яка буває часто порожня.

На першому місці слід поставити Голієвського в ролі Елвасара, який разом із Плятивком (Рахеля) в Ужейком (кардинал Броні) надавав той цілій виставі.

Голос Голієвського заблестів цим разом знову металічною красою і небуденною силою, особливо при кінці I. акту, де домінував над хором й оркестром. Зі справжнім артизмом відспівав Голієвський кінцеву арію IV-го акту, прекрасно модулюючи і викликаючи захоплення публіки, що грімкою овацією даремно домагалася повторення цієї арії. Вирівняний голос Голієвського і легкість, з якою він без труда бере найвищі тони — найшли загальне признание аудиторії. Також його сценічна гра як і міміка були без зазиду.

Гідною партнеркою Голієвського була Плятивка, особливо в II-му акті. Чарував публіку й незвичайно симпатичний тембр голосу, хоч голос її драматичний із широким волюменом надається перш за все до вагнерівських опер. Виїмкова при цьому музикальність і зміла дикція артистки запевняли її повний успіх.

Незрівняний сценічний артист — це Ужейко. Його характеристичний, сильно драматичний голос і в парі з цим вроджена інтелігенція дозволили йому дати креацію кардинала ді Броні, якої позаздрив би йому не один зі співаків великої міри.

Хори зазгал звучали добре, хоч тут і там нерівно (нпр. на початку I. акту). Імітування й оркестрі гарфи, якої цим разом забракло, скрипками, не причинилося до повного успіху. Диригував п. Лерер.

Шкода тільки, що ролі князя Леопольда не співав Тисяк, якого з нетерплячкою чекала публіка і якого виступ авізувала (а відтак чомусь не відкликала) дирекція. Шимонович у порів'яванні зі згаданим ансамблем вражав носовою краскою голосу і слабкою дикцією.

—вич.

3 кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: „РОМЕО ТА ЮЛЬЦЯ“.

Весела комедія, що переходить у фарсу з артистами колишнього варшавського „Кві про Кво“, теперішньої „Балди“. Історія двох штудерантів, що засновують бюро доброго тону та посередництва подруж. У головних ролях Димша і Том, у тих креаціях, які виходять у них найкраще. Допомагає Погожельська, цим разом досить блда. Кілька фарсових сцен дуже добрих. Зате щирі апарату заглушує часто розмови.

Дописи.

КОВЕЛЬ.

Дешо про умовини праці в „Союзі Українок“. Слідуючи імпрезою „С. У.“ має бути Шевченківське свято дня 12 II п. р., до влаштування якого вже приступлено. При цьому треба з признанням сказати, що „Союз Українок“ є нині у нас єдиною громадською організацією, що, не зважаючи на дуже несприятливі місцеві умовини, веде, по змозі своїх сил, корисну для української справи національну роботу. Ми знаємо, що чорна запаюшка сотня не може дарувати українцям, а радше „Союзові Українок“ їхньої національної праці на Ковельщині. Особливо пече її та непокоїть свято в пам'ять гетьмана Івана Мазепи в уніятській церкві у Ковелі (див. „Діло“ ч. 289 за 1932 р.) до скаженої злості довели кляпських батюшків і стопроцентового українського „патріота“ Івана чи то пак Яна Губу. Богу „уха“ винний „Союз Українок“ мусів поплатитись за ту панакху — кляпська хуліганська лапа зза кутка кинула каменем у вікно домішки „С. У.“. Цей „геройський“ учинок хулігана найшов восхвалителя у... християнській газеті „Свобо“, тій газеті, якій пагоніє митрополит Денис і наказує-зимує всіх священників та дяків виписувати (ч. 8, за 1933 р.). Вдохновителі кляпського хуліганства, видно вичули, що ніяка українська газета такого

допису не помістить і тому президиат написати, або й самі написали, до кляпської газети по українськи. Але трудна рада. Бо це така їх служба! Українське опідоме громадянство на них не вважає, бо ціну їм добре знає, і тому далі втрувало працюватиме в „С. У.“ для справ українського відродження.

Присутній.

БУРШТИНЩИНА.

З діяльності філії „Просвіти“. Останніми часами відбулися при співучасті делегатів філії пп. д-ра Бараболяка, В. Данила, о. Іжака і Яськова заг. збори в таких читальнях бурштинської округи: Кінашів, Насташин, Козара, Озерини і Серики. Сер. В. Кінашеві відбулись основуючі збори, бо там влада читальню перед 2 роками була розв'язала. В найкоротшому часі анді приступав там до докінчення величавого чит. будинку, який розпочали будувати ще за існування попер. читальні. Читальню в Насташин хотіла за всяку ціну перетягнути під свій вплив рогатинська філія, яка від довгого часу вже мішається чогось до діяльності бурштинської філії, хоч ця остання зовсім цього не потребує.

Свято в честь Мазепи. Дня 22. м. м. відбулося в Бурштині заходом рогатинської молоді свято в честь гетьмана Мазепи. Випало воно іповні вдячці, хоч деякі точки були дешо за мало дбайливо підготовані. Рогатинцям належить подяка за те, що не жалували труду для звеличання ідеї великого гетьмана.

Із судової сали. Дня 21. І. п. р. відбулася перед гордським судом у Бурштині розправа проти 48 селян і селянок із Журова, обвинувачених у тому, що ставили чинний отір поліції. А саме мали вони перешкодити поліції в арештуванні 4 хлопців, які брали участь у бандерії. По переведенні розправи, на якій викладалось, що поліційне донесення зробило з мук вола, суд ухвалив усіх обвинувачених від закиданого їм злочину і засудив тільки 3 селян на 1 місяць, а 24 по 3 тижні арешту а припоровленням амністії, за злочинний проступок. Всіх обвинувачених боронив адв. д-р О. Скульський.

БІРЖА.

ГРОШЕВА БІРЖА.

Долар 8.91 і три четверті.

У Мімбанкових трапсаціях ноторано: Нью Йорк 8.91 і три четверті до 8.92 і одна четверта, Лондон 30.65—30.76, Шріх 172.30—172.50, Прага 26.40—26.50, Берлін 212—212 і одна четверта, Париж 34.35—34.90.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 9 II 1933 р. за масло експортне та десертне пріма 2-20 воз., а літру милока 15—17 сот., літру сметани 0-00 воз., копу яєць 6-00—6-20 воз.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 10. II. год. 7.30 веч. „Розбійники“ (Абон. 7).

Субота, 11. II. год. 7.30 веч. „Аїда“ (опера).

Неділя, 12. II. год. 3.30 попол. останній раз „Самум“ (ціна найнижчі).

Неділя, 12. II. год. 7.30 веч. „Розбійники“ (Абон. 7).

Театр Різнородностей.

Пятниця, 10. II. год. 7.30 веч. „Мадмозель“ (Абон. 7).

Субота, 11. II. год. 7.30 веч. „Мадмозель“ (Абон. 7).

Концертне Бюро Тірка:

Пятниця, 10. II., Едвар Штаерман, ця-ліст.

Неділя, 12. II. год. 11.30 передпол., оперовий поранок „Цирулик севільський“ і за дія „Циганерії“ у виконанні учнів Оперного Курсу Консерваторії Польського Музичного Т-ва у Львові.

Кіна.

АДРІЯ: „Дім ч. 13“ (І. Тайна визначної келії“ І. Любка смерті“), додаток: „Трубаць Слім у Парижі“.

АПОЛЬО: „Ромео та Юльця“.

АТЛАНТИК: „Аріана“ (яв. осп. Кальда Анета).

КАСІНО: „Чемп“ (із Волесом Бері).

КОЛІСЕЙ: „Остання парубочья ніч“, ревія „Зав'язаний карнавал“.

КОПЕРНИК: „Распутін“ (Конр. Файт).

МАРУСЕНЬКА: „Распутін“ Конрад Файт).

МІРАЖ: „Москва без маски“.

ОАЗА: „Льорель і Гарді, їх доля та неволя“ та ревія.

ПАЛАС: „10 проц. для мене“.

ПАН: „Хоробрий воєк Швейк“.

ПАСАЖ: „Глибини моря“, „Лицарі в шмарах“.

ПРОМІНЬ: „Ді к. фельдмаршал“ (Вл. Буріан).

СТИЛЕВЕ: „Х 27“ (Марлена Дітріх), ревія: „Праця збогачує“.

УТІХА: „Піднебесний роман“ і ревія.

ХИМЕРА: „Година з тобою“ (Шевальє і Жанета Мекдональд).

Закордонне радіо.

Пятниця, 10. лютого 1933.

Кенігсберг (217.1) 21.10 Вагнерівський ефір, Копенгаген (281.2) 22.00 Данська музика, Мільно (331.4) 21.00 Симф. концерт, Ляпшиг (389.6) 12.00, 16.30, 20.00 Концерт, Рим (441.2) 16.00 Концерт, 21.15 „Фуджимо“ ком. Антонеллі, Лянгенберг (472.4) 20.00 „Сх. кляни“ (музика, ревія), Відень (518.1) 11.30 Квартет, 16.35 Солоїсти, Харків (937.5) 10.00, 15.15, 18.40 Концерт, 13.15 Мистці, 24.00 Оп. музика.

Субота, 11. лютого 1933.

Барі (269.4) 20.40 Опера, Братислава (279.3) 16.10 Концерт, 18.15 Нар. музика, 30.30 Весела програма, Гуаєн (296.1) 16.40 „Парсифаль“ оп. Вагнера, Штраєбург (345.2) 18.00 Концерт, Штутгарт (360.6) 12.50 Пісні в супроводі лютні, Рим (441.2) 20.45 Опера, Лянгенберг (472.4) 20.00 Вес. ефір, Відень (518.1) 17.35 Концерт, Мінкен (532.9) 20.00 „Альтер шішт“ комедія Кройна, Харків (937.5) 10.30, 15.15, 18.40 Концерт, 13.15 Звуковики, 16.30 Гумор, 24.00 Нар. пісні і музика.

Львівське радіо.

Пятниця, 10. лютого 1933.

11.40 Огляд преси, 11.50, 13.20 Метеоролог. комунікат, 11.58 Час, 12.10 Орхестра, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.35, 15.50 „Чому Польща не могла б існувати без моря?“, 16.00 Грамофон, Сільва верум, 16.15 Для старших дітей: „Гдиня“, 16.28 Грамофон, 16.40 Вчений і його лабораторія у фільмі, 17.00 „Свята моря“, 18.50 Комунікат для лешатарів, 19.00 „Чуже хвалите“, 19.15 Всячина, 19.30 „Душа моря“ Серошевського, 19.45, 22.45 Прес. рад. денник, 20.00 Муз. балачка, 20.15 Симф. концерт, 22.40 Спортові вістки, 22.55 Комунікати, 23.00 Танк. музика.

Субота, 11. лютого 1933.

12.10 Грамофон, 13.10 Метеоролог. комунікат, 13.15 Шк. поранок, 15.15 Господарський комунікат, 15.35 Для молоді: „Ерольф, пар моря“, 16.40 Вржіння з Маляги, 17.00 Авдіція для хорих, Сальнова орхестра, 17.30 Концерт, 18.00 Легка музика, 18.25 Коляди в виконанні хору Волозької церкви під дир. Ром. Прокоповича, 18.55 Львів тому під століття, 20.00 Легка музика, Спортові вістки, 22.05 Шопенові твори, 22.40 При криниці трьох братів, 23.00 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не підповідає

З Українського Лікарського Товариства. В суботу, дня 11. п. м. відбудеться в год. 18. в домі товариства при вул. Чарнецького 26. І. відчит д-ра Т. Е. Бурчинського: Охорона материнства.

Позір Дрогобищини! Заходом філії „Союзу Українок“ в Дрогобичі відбудеться в неділю, 12. п. м. в год. 4. попол. в селі Народного Дому при співучасті „Маслосоюзу“ реферат на тему „Набід і його відживча вартість“, подучений з малою виставкою продуктів „Маслосоюзу“. Дрогобицьке громадянство просить чисельно явитися на реферат Вігді Філії.

Жертви для нещасної матері в золотих: С. У. з П. 2.80, решта з: шедрик у Збараж 1, Е. Тишинська 5, М. З. 1, Н. І. 1, О. Попелєва 1, за голодіку в Рівному в роковині бою під Крутами 7.20, Чит. „Просвіти“ в Грушатичів 4, Іван Невідомий, Галич 1, Громадяни Колодрик 5, Іван Кабарітський за голодіку 30, січня 3, Н. Н. Віль Камінь 3, Раєм з попередніми жертвами зложено 1088.22 зол. і 2 долари.

ЯГІЛКИ. Діло, Н. Час, Жін. Доля, Н. Зоря, Нар. Справ, Неділя — пишуть: Найшкваліша точка програми концертів — це традиційні, стилізовано виведені ягільки. Мила несподіванка, мильний ритмічний танок як найкращий балет. Окраса і справдішні атракції кожного свята — без огляду на пору року на сцені й на майдані. Глядачі на всіх виступах були захоплені. Гарне програмове надбання для читальні, шкіл, амат. гуртків, руханки, товариств.

Як виводити ягільки, навчить книжка з текстами й нотами на сопран і альт до 65 мелодій під заг.

„Я Г І Л К И“.

Ціна в книгарнях 2.20 зол. Хто пришеє переказом 2.40 зол. до автора д-ра Ол. Барляка, Львів, Театинська ч. 31, дістане книжку відвратно. 1346

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не підповідає

ЗНИЩЕНІ ПРЕДМЕТИ з правдивого або із китайського срібла — направила по срібляе старанню і дешеву Мандль, Львів, Коперника 14, проти кіна. 1197 9—10

ІНТЕЛІГЕНТНА вдова, середніх літ, що розуміється добре на сіл. господарстві, варенню і шиттю приймає заняття за скромним гонораром. Зголошення: Адм. „Діло“ під „Зараз“. 1391 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не підповідає

СПЕЦІАЛІСТ НЕДУГ ЛЕГЕНІВ, СЕРЦЯ І ШЛУНКА

Д-р Феліке Гак

Львів, Баторого 12, тел. 84-45. Пересилає Рентгеном.

КОЖНУ НЕДУГУ ВИЛЧИШ якщо будеш регулярно вживати

Зела д-ра Браєра

найбільше помічні у таких недугах:

1. кашель, астма, побільшення легень — ціна зол. 3.50.
 2. ревматизм, артритизм (лиха переміна матерії) — ціна зол. 1.50.
 3. шлунково-кишкових недугах, недугах печінки, жовтяниці — зол. 3.—
 4. нервових, болях голови, безсонніці, апатії до життя — ціна зол. 4.—
 5. блідлиця, довготривала анемія, некроз — ціна зол. 5.50.
 6. — нервові, міхура — ціна зол. 4.—
 7. — загального затроєння — перешаючі — ціна зол. 1.50.
- Дістати можна в оригінальній опакуванні в аптеках, аптичних складах і дрогеріях, або у фабриці ПОЛЬГЕРБА — Крайні-Подгуже, скр. почт. ч. 48. Зацікавлені дістануть на домагання безлатно з фабрики брошуру: „Як відізнати до роля“.

Оголошуйтеся в найстаршій укр. щоденнику „ДІЛО“!

Вуголь зол. 36'

за 1 тону (1000 кг.) з доставою перед дім позакателена копальня. Бюро копальні: ЛЬВІВ — ЛІН ДОГО 2. Тел. 74-66. 1321 (Шукає заступників). 10-16

ПАСІЧНИКИ!

знайте, що лише одинока наша коопер

„Рій“

У ЛЬВОВІ, ВУЛ. БЛЯХАРСЬКА Ч. 20 доставляє правдиву, запашну і найновішими машинами вироблювану пошину. Тому не дайтеся збаламутити чужими офертами.

НАКЛАДІЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає такі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41

У листах треба зазначувати: Ausland-Abteilung. Місця платності в Польщі: Банк для торгівлі та промислу, Познань (чекове conto в ПКО ч. 200.490). Почтове conto в Берліні: Berlin, N-c 3.111. 6-7

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з поштовою перес. 70 сот.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3—зол., з почт. пересилкою 4—зол.

ШЕВЧЕНКО І КНЯЖНА РЕПІНА

Ціна 1.50 зол. на почт. перес. 30 сот

Жадайте всюди

цикорії = ЛУНА

виріб української кооперативної фабрики „СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ“

Львів - БОГДАНІВКА

вул. Церковна 2. Телефон ч. 42-97.